

Юлій.М. Пилявський
РІВЕНЬ ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ЇЇ ВПЛИВ
НА ЕКОНОМІЧНУ СВОБОДУ

Стаття присвячена дослідженню рівня тіньової економіки та її впливу на економічну свободу. Наведено розуміння «вільного ринку» зі сторони розкриття його особливостей. Аргументовано, що тіньова економіка є викривленням економічної свободи, наведено докази, що підтверджують це. Встановлено, що тіньова економіка є в різних економічних системах, та існує навіть в країнах із високим індексом економічної свободи. Перераховані головні причини існування тіньової економіки. Наведено усереднений показник рівня тіньової економіки за групами країн. Указано динаміку інтегрального показника рівня тіньової економіки в Україні за 2017-2018 роки. Проаналізовано розподіл тіньової економіки України між секторами економіки. Встановлено, що для зниження рівня тіньової економіки доцільно зосередити зусилля не на застосуванні каральних заходів, а на використанні превентивних мір, котрі визначатимуть можливі шляхи для виведення бізнесу з тіні.

Для запобігання негативних наслідків необхідно:

- здійснити розмежування капіталу кримінальних елементів, а також відобразити його в правових і законодавчих актах по боротьбі зі злочинністю;
- посилити захист державою населення від фінансових шахрайств, забезпечити гарантії захищеності заощаджень і капіталів;
- розробити особливу політику для проживаючих за кордоном, розробити і реалізувати програму з репатріації українських капіталів із перетворенням їх у реальні інвестиційні ресурси.

Для того, щоб подолати або зменшити тіньову економіку, потрібно створити умови, за яких виробник буде мати трохи більшу вигоду працювати в офіційному секторі, аніж в тіньовому. Але разом з тим, для зниження впливу тінізації існує необхідність стимулювання підприємницької ініціативи та виховання відповідальності людей за рівень власного матеріального добробуту. Основними пріоритетами в цьому напрямку є захист права власності, розвиток і вирівнювання умов конкуренції, дебіюкратизація економіки, стабільність макроекономічної політики.

Ключові слова: економічна теорія, лібертаріанство, національна економіка, безпека, потенціал, державне регулювання, оцінювання, ефективність.